

Νομικές συνέπειες και διαδίκτυο - Τι χρειάζεται να γνωρίζουμε

Ανάμεσα στα πολλά προβλήματα που προκαλούν τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) είναι και ο εκφοβισμός, η ρητορική μίσους και η κοινοποίηση ανεπιθύμητου υλικού σε τρίτους. Είναι προφανές ότι η ρητορική μίσους και ο εκφοβισμός αποτελούν παράνομες ενέργειες. Ωστόσο, σε ό,τι αφορά το σεξουαλικό περιεχόμενο η κατάσταση είναι πιο περίπλοκη. Μόνο ο διαμοιρασμός χωρίς τη συγκατάθεσή των ενδιαφερόμενων αποτελεί έκνομη ενέργεια.

Το ακόλουθο παράδειγμα είναι αρκετά συχνό: δύο άνθρωποι είναι ερωτευμένοι ή έχουν σχέση. Υπό αυτές τις συνθήκες είναι συνηθισμένο και είναι εντάξει να ανταλλάσσουν ερωτικό υλικό, όπως μηνύματα, φωτογραφίες ή βίντεο (sexting). Όμως, δεν επιτρέπεται να μοιράζονται αυτό το υλικό με άλλους χωρίς τη συγκατάθεση όλων των εμπλεκόμενων. Έτσι, μερικές φορές μετά τον χωρισμό ένας από τους συντρόφους ενδέχεται να απειλεί ή να κοινοποιήσει σεξουαλικές εικόνες και βίντεο του/της πρώην συντρόφου από εκδικητικούς λόγους (revenge porn). Φυσικά, αυτό είναι παράνομο. Αλλά είναι επίσης παράνομο ο παραλήπτης του υλικού να το διατηρεί στην ηλεκτρονική του συσκευή (τηλέφωνο, tablet, υπολογιστής).

Εξίσου απαγορευμένη είναι και η δημιουργία σεξουαλικών εικόνων με τεχνητή νοημοσύνη (DeepFakes). Ωστόσο, όλα αυτά συμβαίνουν τακτικά. Αυτό σημαίνει ότι μια εγκληματική ενέργεια βρίσκεται μόλις ένα κλικ μακριά.

Οι έφηβοι συχνά δε γνωρίζουν ότι οι πράξεις τους είναι παράνομες. Καθώς τα παιδιά ηλικίας 9 ετών έχουν συχνά πρόσβαση στα ΜΚΔ, δεν μπορούμε να περιμένουμε από αυτά να έχουν κατανόηση του τι κάνουν. Όσο τα παιδιά δεν είναι σε ηλικία ποινικής ευθύνης, οι γονείς λογοδοτούν για ό,τι κάνουν τα παιδιά τους. Επομένως, είναι σημαντικό τα παιδιά και οι έφηβοι να ενημερώνονται για τη σωστή συμπεριφορά στο διαδίκτυο, για το τι είναι παράνομο και για τις συνέπειες των παράνομων ενεργειών.

Μερικά παραδείγματα παράνομων διαδικτυακών ενεργειών είναι:

- Ο διαμοιρασμός σεξουαλικού περιεχομένου χωρίς συγκατάθεση.
- Η αποθήκευση προσωπικού υλικού άλλων σε ηλεκτρονικές συσκευές χωρίς συγκατάθεση.
- Διαδικτυακός εκφοβισμός, εκβιασμός, ρητορική μίσους.
- Δεν επιτρέπονται υβριστικά σχόλια, ρατσιστικά ή σεξιστικά στερεότυπα και προσωπικές επιθέσεις.
- Σεξουαλικό περιεχόμενο με δημιουργία τεχνητής νοημοσύνης (Deep Fake).

Για περισσότερες και πιο λεπτομερείς πληροφορίες είναι σημαντικό να ενημερωθείτε από κάποιον ειδικό σε νομικά ζητήματα του διαδικτύου.

Νομικές συνέπειες

Είναι δύσκολο να εκτιμηθούν οι νομικές συνέπειες ενός εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Πρώτα απ' όλα γιατί εξαρτώνται από πολλές συνθήκες. Επιπλέον, η νομοθεσία για ένα τέτοιου είδους έγκλημα ακόμη αποτελεί ένα πολύ ρευστό θέμα και συνέχεια είναι εν εξελίξει. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ωστόσο έχει αναπτύξει ένα νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων (www.coe.int/en/web/cyberviolence). Κάθε χώρα προσαρμόζει τους νόμους σχετικά με το διαδίκτυο με διαφορετικά μέσα και με διαφορετικό τρόπο. Φυσικά, όλες αυτές οι νομικές πληροφορίες και λεπτομέρειες αποτελούν αρμοδιότητες των δικηγόρων.

Από την πλευρά της συμβουλευτικής δύο θέματα είναι σημαντικά:

1. [Για σχολικό και ηλεκτρονικό εκφοβισμό](#) ~ «Ανήλικοι κάτω των 8 ετών θεωρούνται ποινικά ανεύθυνοι, ενώ ανήλικοι ηλικίας 8 έως 15 ετών δεν τιμωρούνται, καθώς η άδικη πράξη που έχουν διαπράξει δεν τους καταλογίζεται. Ωστόσο, για ανήλικο που έχει διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα (βλ. άρθρα 126§2, 122 και 123 του Ποινικού Κώδικα). Το ίδιο ισχύει και για ανηλίκους άνω των 15 ετών, με τη διαφορά ότι σε περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων προβλέπεται και ποινικός σωφρονισμός, με εγκλεισμό τους σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρα 126§3 και 127 Ποινικού Κώδικα).
2. Όταν η βλάβη που προκαλείται σε έναν μαθητή λόγω σχολικού και ηλεκτρονικού εκφοβισμού οφείλεται στην έλλειψη εποπτείας και επιτήρησης των εκπαιδευτικών, τότε υπόλογο είναι το Ελληνικό Δημόσιο, εάν είναι δημόσιο το σχολείο, ενώ, αν είναι ιδιωτικό, υπόχρεος είναι ο ιδιοκτήτης του σχολείου.
3. Στο πλαίσιο της γονικής μέριμνας όταν το παιδί είναι ανήλικο υπόλογοι είναι οι γονείς ([Τερζή, 2018](#)).
4. Σε περίπτωση παραπτώματος, μπορεί να υπάρξουν κοινωνικές εντάσεις μεταξύ οικογενειών ή στο σχολείο, μπορεί να εμπλακεί η αστυνομία, ακόμη και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Όλα αυτά μπορεί να δημιουργήσουν ένα βαρύ φορτίο για τα παιδιά, είτε είναι θύματα είτε ένοχοι.

Ως γονείς συχνά σκεφτόμαστε ότι τα παιδιά μας μπορεί να γίνουν θύματα. Αλλά ειδικά στον ηλεκτρονικό κόσμο όπου το έγκλημα μπορεί να είναι μόνο ένα κλικ μακριά, συχνά είναι τυχαίο αν ένα παιδί θα γίνει το θύμα ή ο θύτης. Συχνά, μπορεί να είναι και τα δύο μαζί. Στο άρθρο μας [«Θύματα και θύτες»](#) η προσπάθεια μας ήταν να αναδείξουμε αυτό το θέμα και πως μπορεί να συμβεί.

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι και εφαρμογές που μπορούν να βοηθήσουν τους γονείς να παρακολουθούν τι κάνουν τα παιδιά τους στο διαδίκτυο, ακόμη και να περιορίζουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένο περιεχόμενο. Αυτές οι εφαρμογές έχουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του ιατρού μας (Blog: [Τα υπέρ και τα κατά των εφαρμογών γονικού ελέγχου](#)).

Σημαντικό υλικό για τους γονείς:

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και οικογένειας
<https://isotita.gr/nomothesia/>

Νέα διάταξη στον Ποινικό Κώδικα για την εκδικητική πορνογραφία (Revenge porn):
<https://www.lawspot.gr/nomika-nea/revenge-porn-nea-diataxi-ston-poiniko-kodika-gia-tin-ekdikitiki-pornografia/>

Χρήσιμα τηλέφωνα:

- 1) Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος: **11188**
Στέλνοντας e-mail: ccu@cybercrimeunit.gov.gr
- 2) Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων:
24ωρη γραμμή υποστήριξης: **15900**
- 3) Διεθνές Ινστιτούτο Κυβερνοασφάλειας: **2152151011**

Πηγές:

<https://www.hamogelo.gr/gr/el/ta-nea-mas/sexting-kai-efiveia-ena-empisteitiko-minima-me-agnostous-paraliptes>
<https://www.lawspot.gr/nomika-nea/i-nomiki-diastasi-toy-sholikoy-ekfovismoy-bullying/>